

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

Сучасна змішана форма навчання – це розгалужена система передачі знань на відстані за допомогою різних засобів і технологій, яка сприяє отриманню студентами необхідної інформації для використання у практичній діяльності. Складовою змішаної форми навчання є дистанційна форма. Важливим аспектам дистанційної форми є безперервність навчального процесу.

Основна частина. Дистанційне навчання розглядається науковцями як форма організації освіти, коли студенти віддалені від викладача у просторі і часі, але можуть підтримувати діалог за допомогою засобів комунікації.

В Медичному фаховому коледжі ЗДМУ дистанційне навчання впроваджене з 2020 року, всі студенти мають доступу до навчальних матеріалів, рекомендацій щодо роботи з ними. Така організація процесу навчання припускає дещо інший підхід до навчання, зокрема: самостійність пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації, самоорганізацію й самоконтроль.

Відмінність дистанційного навчання, як складової змішаної, від традиційного зрозуміла, якщо розглянути їх з погляду форм взаємодії викладача і студента. В фаховому коледжі передбачається проведення конференцій, лекцій, практичних занять за допомогою сервісу Офіс 365, а саме відбувається активне користування Майкрософт Teams та Майкрософт Forms. Суттєво змінюється в цьому навчальному процесі і роль викладача. На нього покладаються такі функції, як координування пізнавального процесу, коригування курсу, що вивчається, консультування слухачів під час впорядкування індивідуального навчального плану, керування їхніми навчальними проектами тощо. Він допомагає студентам у їхньому професійному самовизначенні.

Викладачі виявилися при роботі в змішаній формі такі особливості, як:

- спілкування викладача і слухача за принципом «один до одного», що відповідає за формою і змістом індивідуальній консультації;
- спілкування і взаємодія «один до одного» не виключає взаємодії «одного до багатьох», оскільки викладач, відповідно до заздалегідь складеного графіка, працює відразу з безліччю студентів;
- взаємодія «багатьох до багатьох» означає, що можливе одночасне спілкування безлічі студентів, які обмінюються між собою досвідом і враженнями.

Висновки: Виходячи з цього, змішане навчання має переваги у порівнянні з традиційним навчанням: передові освітні технології, а саме використання платформи Офіс 365, доступність джерел інформації, індивідуалізація навчання, незалежні стосунки між студентом і викладачем.

ДОСВІД МІЖКАФЕДРАЛЬНОГО ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

Романова К.Б.

Ключові слова: міжкафедральний тренінговий центр, симуляційні технології, змішане навчання.

Вступ. Симуляційне навчання в сучасній вищій медичній освіті є новим інноваційним напрямком, який дозволяє опанувати та вдосконалити якість практичних навичок та формування професійних компетенцій у майбутніх лікарів. Але пандемія COVID-19 та карантинні заходи внесли свої корективи в організацію освітнього процесу як на додипломному, так і на післядипломному етапах освіти. З березня 2020 року ЗДМУ працює в умовах змішаного навчання і важливу роль у цьому освітньому процесі відіграє Міжкафедральний тренінговий центр.

Основна частина. Особливе місце в підготовці кваліфікованого лікаря безпосередню роль відіграє контакт і спілкування з пацієнтом. Від початку впровадження карантинних обмежень та перехід на змішану форму навчання у тренінговому центрі ЗДМУ за допомогою платформи Microsoft Teams було впроваджено в освітній процес у студентів 4-6 курсів та лікарів-інтернів новітні технології такі як Віртуальний стимулятор пацієнта. Дана програма об'єднала у собі фундаментальні аспекти з різних клінічних напрямків. Вона укомплектована сценаріями з кардіології, пульмонології, неврології, ендокринології, педіатрії, інфекційних хвороб та невідкладних станів, які допомагають вдосконалити навички збору анамнезу, фізикального огляду, інтерпретації лабораторних та інструментальних методів обстеження, призначення відповідного лікування, як основного захворювання, так і його ускладнень. Кожному здобувачу вищої освіти надається персональний доступ до свого облікового запису де його чекає «віртуальний» пацієнт. Та вже після завершення симуляції кожен студент, лікар-інтерн може оцінити свої результати виконаних дій і проаналізувати допущені помилки з викладачем в онлайн режимі. За період карантину з березня 2020 року по 2021 рік понад 4000 здобувачів додипломної та післядипломної освіти набули та отримали професійні компетентності щодо алгоритмів діагностики та лікування основних захворювань. Міжкафедральний тренінговий центр ЗДМУ забезпечує необхідні умови для відпрацювання, удосконалення та підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх медиків. У своїй структурі центр має відділення акушерства та гінекології, педіатрії, терапії, медицини катастроф та невідкладних станів, функціональної діагностики. На базі тренінгового центру у травні-червні 2020 року відбувся з дотриманням усіх карантинних заходів об'єднаний структурований клінічний іспит у випускників I-III медичних та II - міжнародного факультетів загальна кількість 890 осіб та державну підсумкову атестацію склали 208 лікарів-інтернів. З жовтня 2020/2021 року відпрацювання практичних навичок почали 474 лікарі-інтерни 1-го, 2-го та 3-го року навчання за напрямками «Медицина», «Педіатрія», а також 39 лікарів-інтернів за спеціальністю «Стоматологія». З лютого 2021 року розпочали підготовку до державної підсумкової атестації ОСКІ в офлайн режимі студенти-медики 6-го курсу II - міжнародного та I – III медичних факультетів, з дотриманням соціальної дистанції та усіх протиепідемічних вимог під час пандемії. Здобувачі вищої освіти мали можливість опанувати та відпрацювати практичні навички власноруч з базової серцево-легеневої реанімації з використанням зовнішнього автоматичного дефібрилятора, техніки накладання та інтерпретації ЕКГ, аускультатії, перкусії, пальпації при патологічних захворюваннях у дорослих та дітей, прийняття пологів у породіллі, обстеження молочної залози під пильним наглядом викладача відповідного клінічного напрямку. Заняття в умовах змішаного навчання на базі симуляційного центру забезпечують високу ефективність, результативність та загальну успішність на додипломному та післядипломному етапах.

Висновки. Міжкафедральний тренінговий центр ЗДМУ в умовах змішаного навчання є невід'ємною складовою освітнього процесу у підготовці майбутніх медиків. Потужна матеріально-технічна база надає можливість висококваліфікованої підготовки майбутніх фахівців, формуванню у здобувачів алгоритмів надання допомоги та клінічного мислення, дозволяє розвивати практичні навички й мінімізувати кількість медичних помилок у подальшій професійній діяльності. Аналізуючи змішаний формат навчання за останній рік, можна відзначити, високу ефективність засвоєння знань, удосконалення індивідуальних професійних навичок і набуття майбутніми медиками найвищої професійної кваліфікації у системі охорони здоров'я.